

Belföldi hírek

-----
budapest, 1982. szeptember 9.   bel   c s ü t ö r t ö k
-----

sb0001 4 150 mtib1001

a ksh-felmérésből is kitűnik: több szolgáltatást igényel a lakosság

1982. szeptember 9.- a szolgáltató vállalatok, szövetkezetek és kisiparosok ma már két és félszer olyan értékű munkát végeznek a lakosság számára, mint tíz évvel ezelőtt, de ez is kevés - állapította meg a ksh reprezentatív felmérése, amelynek során mintegy 7500 háztartásban kérdezték meg, elégedettek-e a szolgáltatásokkal. részletes információkat gyűjtöttek arról, megfelelőnek tartják-e a gépjárművek, híradástechnikai cikkek és elektromos háztartási eszközök javításának, a ruházkodási szolgáltatásoknak, az egyéb ipari javításoknak, a lakáskarbantartási munkáknak, valamint a mosásnak és a vegytisztításnak a minőségét, árát, gyorsaságát. a válaszokból kitűnik, hogy szinte valamennyi szolgáltatási ágban még ma is nagyon sok a hiány. eltérő mértékben ugyan, de sokan veszik igénybe a kontárok munkáját, emellett házilagos barkácsolással pótolják a hiányzó szolgáltatásokat. ennek oka nem kizárólag a hivatásos szolgáltatóipari kapacitás szűkössége, hanem sok esetben az, hogy a vállalatok, szövetkezetek és a magánkisiparosok árban, gyorsaságban, megbízhatóságban és időben nem mindig alkalmazkodnak az igényekhez.

a felmérés szerint a városokban kedvezőbb a kínálat, a községekben, s különösen a kistelepüléseken azonban a szolgáltatások jórészt a lakók csak hosszabb-rövidebb utazás, sok utánjárás árán tudják igénybe venni. a megkérdezettek 65 százaléka a gépjárműjavítást, 70 százaléka az egyéb ipari javításokat, 80-90

bel

- 2 -

1982.09.09.

százaléka pedig a különféle szolgáltatásokat nem tudja lakóhelyén megrendelni.

a megkérdezettek a szolgáltatóktól elsősorban jó minőséget, másod- és harmadsorban pedig megfelelő árat és gyors munkavégzést várnak. a megrendelők többsége úgy nyilatkozott, hogy általában elégedett a nyújtott szolgáltatással. a kisebbségnek panasza van, leggyakrabban a munka minőségére és a hosszú vállalási időre. a tapasztalatok azt mutatják, hogy nem kielégítő a szolgáltatóknál a panaszügyek intézése. a reklamálók mintegy felének a panaszát nem orvosolják. a díjakat a megrendelők többsége elfogadhatónak tartja, de magasnak itéli a gépjárműjavításért és a különféle építőipari karbantartó munkáért fizetendő összegeket. a ksh a felmérés adatait mindenkinek a rendelkezésére bocsátja, akik ily módon is tájékozódni kívánnak arról, hogy mely területeken, milyen szakmákban van szükség munkájukra, esetleg kisvállalkozások létesítésére. /mti/

mg/ka/sl/ig hgy

01.35 090982 2475

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

almaexport - naponta több mint 200 vagonnal

1982. szeptember 9. - megkezdődött az almaexport, a hungarofrukt szervezésében az első 40 ezer vagon friss gyümölcsöt már el is szállították a legnagyobb megrendelőnek, a szovjet partnereknek. jelenleg naponta 200-250 vagonot töltenek meg, főleg jonatánnal, goldennal szabolcs, bács-kiskun, zala és más megyék almáskertjeiben, s indítanak a határ felé. a legforgalmasabb átrakóhely a tuzséri „almapályaudvar”, ahol az idén újabb rámpát építettek ki a rakodás meggyorsítására. szükség van az ütemtervek betartására, hiszen a 30 fokos őszi kánikulában a termés kevésbé bírja a szállítás megpróbáltatásait. mindenesetre a szovjet átvéők elégedettek a minőséggel.

a szovjet export mellett a napokban indul az ndk-ba és csehszlovákiába is az almakivitel. a csehszlovák partnerek tartályládákat küldtek a szállítás menetének megkönnyítésére. a hungarofrukt a tőkés országokba is eladta az első tétel almát: eddig a német szövetségi köztársaság vásárolt, októberben finnországba küldenek szállítmányt, s szaud-arábia is rendelt a starking fajtából - a déli népek ugyanis az édes almákat kedvelik.

bel

- 3 -

1982.09.09.

a hungarofrukt és mezőgazdasági partnerei között igen jó a kapcsolat, igyekeznek mindenütt a szedést a szállítás üteméhez igazítani. néhol azonban előfordul göngyöleg-hiány, ami akadályozza a folyamatos szedést.

az üzemek mindinkább törekednek az első osztályu áru arányának növelésére, hiszen a külpiacon elért többletbevételből a külkereskedelmi vállalat visszajuttat számukra, nagyobb a nyereség. éppen ezért a korábbiaknál is gondosabban szervezik meg a termesztési technológia előírásainak betartását. a szervezestrágyázásra, a magasabb mésztartalmu permetezőszerekre fordított anyagi áldozatok megtérülnek, a korábbi évekhez képest több a jó minőségű gyümölcs.

az exportszállítások mellett a termés egy részével már a tárolókat töltik fel, a szedési szezon után november második felétől a hungarofrukt felárat fizet a tárolókból átvett almáért. /mti/

kg/pá/sl/mz hgy

01.36 090982 2049

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

ujitók, szocialista brigádok a munkavédelemért

1982. szeptember 9. -a taurus gumiipari vállalatnál husz százalékkal kevesebb üzemi baleset történt az esztendő első nyolc hónapjában, mint tavaly ilyenkor. ugyanakkor ennél nagyobb mértékben, mintegy 27 százalékkal csökkent az emiatt táppénzben töltött munkanapok száma, ami azt mutatja, hogy kevesebben szenvedtek súlyos balesetet. a gyártás jellegéből adódik, hogy a legnagyobb baleseti forrást a gumiiiparban a mozgó-forgó gépek, anyagok jelentik. ezért előtérbe került az ugynevezett kollektív védőeszközök kifejlesztése, mint például a gépekre felszerelhető védőeszközök, rácsok, rudak, burkolatok, különféle érintésre vagy megközelítésre kikapcsoló szerkezetek alkalmazása, ezek a védőfelszerelések, -megoldások készen nem kaphatók, kialakításukban, kidolgozásukban jelentős szerepet vállaltak a vállalat szocialista brigádjai, ujitói. a brigádok segítségével elsőként azoknak a munkahelyeknek a biztonságáról gondoskodtak, ahol nők dolgoznak. „ártalmatlanították”, a két legveszélyesebb géptípust, a kalandereket és a hengerszékeket. a kalandereken a vállalat egyik kollektívájának ujitását alkalmazták, s azóta nem történt csonkolásos baleset. az ujitók olyan védőrendszert szerkesztettek, amely a kalanderek összeforgó hengereitől óvja meg befűzéskor,

bel

- 4 -

1982.09.09.

kezelés és üzemeltetés közben a dolgozók kezét, s ha a védőrács megmozdul, egy elektromos kapcsoló azonnal leállítja a forgó részeket, a következő időszakban ehhez hasonló megoldást kívánnak alkalmazni a vulkanizáló préseknél is. ugyancsak sok baleset okozói voltak a feltekerő berendezések, melyek jó részét már ellátták olyan biztonsági rendszerrel, amely megszünteti a veszély forrását, mielőtt még a dolgozó azt érzékelhetné, elérné. a megoldás ugyancsak egy ujtás nyomán született meg. olyan nyomólapokkal vették körbe a berendezéseket, amelyek - ha valaki rá lép - egy kapcsoló segítségével azonnal leállítják a gépet, illetve lassítják működését, forgási sebességét. a gépek, berendezések biztosítása mellett azonban még sok a kisebb-nagyobb tennivaló, megoldásuk lehetőségének keresése továbbra is ott szerepel a szocialista brigádok vállalásaiban. /mti/

be/jk/sl/mz hgy

01.37 090982 2210

-. -

sb0004 4 160 mtib1004

tit-vetélkedő

1982. szeptember 9. - nagy Lajos világa címmel előadássorozattal összekapcsolt művelődéstörténeti vetélkedőt rendez a tit budapesti szervezete i. Lajos király halálának 600. évfordulója alkalmából. az 1982-83-as ismeretterjesztési évad kiemelkedő jelentőségű rendezvénye - amelynek lebonyolításából részt vállal a szakszervezetek budapesti tanácsa, a Kisz budapesti bizottsága és az élet és tudomány szerkesztősége is - alkalmat nyújt arra, hogy az érdeklődők bővítsék ismereteiket a XIV. századi emberek életéről, szokásairól, kulturájáról, megismerkedjenek a kor politikai és társadalmi problémáival.

az előadássorozatot vetélkedő követi, amelyen a csapatok tagjai lehetnek középfoku és felsőfoku tanintézetek hallgatói, bármely foglalkozási terület dolgozóit - a történész képzettségük kivételével. a játék megrendezéséhez a tit budapesti szervezete nevezési lapokkal, forgatókönyv készítésével, előadásokkal, irodalomjegyzék összeállításával járul hozzá.

a helyi vetélkedőket a felkészítő foglalkozásokat követően, 1983. február 15. és március 31. között rendezik meg a 3 fős csapatok között. az elődöntő április 10. és 30. között, a budapesti döntő pedig májusban lesz. a legsikeresebben szereplő csapatok értékes jutalomban részesülnek.

bel

- 5 -

1982.09.09.

a játékra - szeptember 30-ig - azok a munkahelyek, intézmények nevezhetnek, amelyek megrendezik az előadássorozatot, vállalják a helyi vetélkedő lebonyolítását, és legalább 5 három fős csapat szervezését.

a nevezéseket a tit budapesti szervezete történelmi szakosztályához lehet eljuttatni: 1372. Budapest, pf. 479. /mti/

i/kj/kö bc hgy

01.39 090982 1635

-. -

sb0005 4 160 mtib1005

könyv kináról

1982. szeptember 9. - új összefoglaló művet jelentetett meg kináról a Kossuth Könyvkiadó. Mihail Sztjepanovics Kapicának, a neves szovjet tudósnek, a távolkeleti kérdések szakértőjének kina - három évtized, három politika című könyve a kínai népköztársaság megalakulásától napjainkig követi nyomon a külpolitika alakulását.

és/tr/bc/mz hgy

01.39 090982 0372

-. -

sb0006 4 160 mtib1006

ásatások, leletmentések

1982. szeptember 9. - több új, művelődéstörténeti szempontból is értékes lelettel gazdagította ismereteinket a befejeződéséhez közeledő idejű ásatási szezon. Budapesten, a III. kerületi Vörösvári ut és Szőlő utca sarkán ugynevezett leletmentő ásatást végeztek a budapesti történeti múzeum régészei, és ennek során megtalálták az Aquincumi légiós tábor nyugati kapujának egy részét. sikerült meghatározni a kapu déli tornyának két falát is.

eddig csaknem 200 sírt ástak ki a XVII. kerületi Péceli úton. a III-IV. századi római-kori temetőben kézzel formált és korongon készült edényeket, bronz és ezüst ékszereket, féldrágaköveket is

bel

- 6 -

1982.09.09.

a gorsiumi ásatások továbbra is tartogatnak meglepetéseket. ebben az évben sikerült feltárni a város északi kapuját: ez lényegesen kisebbnek bizonyult, mint ahogy a korábbi feltételezések alapján vélték. újabb értékes leletek kerültek felszínre a ii. századi katonai tábor területén, ahol folytatódott az ugynevezett délnyugati torony kutatása. ennek különlegessége, hogy amíg az egykori városfalak a tábor más területén a középkori építkezések áldozatai lettek, addig ezen a részen a magas talajvízszint miatt az alapfalak a helyükön maradtak. gorsiumban az ugyancsak a ii. századból származó temető feltárásánál az egyik sírban női ékszerekre, disznóagyardból, állati csontmaradványokból készített amulettekre leltek.

a csákvári ásatásokon, ahol részt vettek az elte régészeti-történelem szakos hallgatói, valamint székesfehérvári főiskolások is, már csaknem másfélezer sírt tártak fel a késő-római temetőben. idén mintegy 2500 négyzetméternyi területet vizsgáltak át, és itt is több új, értékes leletet fordított ki a régész és a földművelésügyi miniszter. előkerült két homlokpánt: az egyik üveglemezekkel és aranyfóliával, a másik bronzverettel és gyöngyökkel díszítve. egy sírban krisztus-monogrammos ezüstgyűrűt találtak.

vácott, a géza király téren folytatódott a volt székesegyház és a középkori vár ásatása, amelynek során falmaradványokat és egy törökkori sáncot tártak fel. a legérdekesebb lelet egy majdnem teljesen ép, kiöntőcsöves, mázas, török-kori korsó. /mti/

di/jk/bc/mz hgy

01.40 090982 2182

-. -

sb0007 4 160 mtib1007

magyar operaénekesek külföldön

1982. szeptember 9. - az ősz folyamán tovább folytatják külföldi vendégszerepléseiket a magyar állami operaház szólistái. a napokban Linzben, az ottani kodály-centenárium ünnepségek alkalmából diszhangversenyt adtak, amelyen pittti katalin, barlay zsuzsa, korondy györgy és sólyom-nagy sándor lépett fel a magyar állami hangverszenyekkel és a budapesti kórusokkal, ferencsik jános főzeneigazgató vezényletével a budavári te deumot adták elő.

bel

- 7 -

1982.09.09.

kováts kolos grazba kapott meghívást, tokody ilona nyugat-berlinben és nápolyban, gáti istván st.gallenben lép a közönség elé. takács klára a közeljövőben tengerentúlra utazik: caracasban énekel. /mti/

i da/mm/ár/mz hgy

01.41 090982 0719

-. -

sb0008 4 150 mtib1008

Lakókonténer - exportra

1982. szeptember 9. - megkezdte a lakókonténer exportálását a mosonmagyaróvári flexum kommunális vállalat. az elmés konstrukciót egy osztrák mérnöki iroda közreműködésével fejlesztette ki a vállalat műszaki gárdája. a munkásszállóként, felvonulási épületként, melegedőként, vagy akár hétvégi házként használható terméket ez év tavasza óta gyártják a vállalatnál. a hőszigetelt acéllemezről készülő panel-házikót először a tavaszi bnv-n mutatták be, s ennek nyomán a széles körű hazai érdeklődés mellett egy osztrák cégtől is kaptak megrendelést.

a sima acéllemezt a panelgyártó üzemben bordázzák, majd ezt követően acélkeretbe helyezik el. a panelekbe már a gyártás során beépítik az ajtókat és az ablakokat. a belőlük épített kis ház egy óra leforgása alatt összeállítható. padozatát műanyagpadlóval borítják, homlokzatát lefestik. tetőzetét az oldalfalakéhoz hasonlóan többrétegű hőszigeteléssel látják el. a panelek felcserélésével többféle lakókonténer is építhető belőlük. nagy előnyük, hogy az elemek kis súlyúak, egy pótkocsis teherautón nyolc lakókonténer paneljai is elférnek. az osztrák megrendelők részére a napokban már elindították az első szállítmányokat. /mti/

mzs/sza/kö st hgy

01.42 090982 1242

-. -

bel

- 8 -

1982.09.09.

sb0009 4 170 mtib1009

megy a fecske, jön a vadlud

1982. szeptember 9. - a napok óta tartó nyárias meleg sem tudta itthon tartóztatni a fecskéket, a hét közepén utnak indultak a kedves villásfarku madarak utolsó csapatai is. beigazolódott az a mondás, hogy „kisasszony napján - szeptember 8-án - megy a fecske, jön a vadlud... a csivitelő madarak távozását követően ugyanis a velencei-tó környéki fertőkre, nádasokba már megérkeztek a vadludcsapatok előőrsei. Őket a tapasztalatok szerint nyolc-tíz nap múlva követi a vadlibasereg derékhada, a vadludak nyitják a sort, nyomukban majd egymás után ütnek tanyát a velencei-tó környéki nádasokban a partfutók, cankók, lilék és más északról érkezett szárnyas vendégek. /mti/

dáv/st/ig hgy

01.42 090982 0730

-. -

sb0010 4 170 mtib1010

dávid-szarvasok veszprémben

1982. szeptember 9. - különleges szarvaspárt - dávid-szarvasokat - kapott a veszprémi vadaspark a berlini állatkerttől.

a már csaknem teljes pusztulás sorsára jutott ázsiai szarvasok egy dávid nevű, zoológiai szenvedélynek hódoló francia szerzetesnek köszönhetik fajuk fennmaradását. a szerzetes a kínai császár magas kőfallal körülzárt vadasparkjában leste meg az ismeretlen szarvasfajtát, s diplomáciai kapcsolatait felhasználva szerzett is néhány példányt az akkor is ritkaságnak számító állatokból. a nevezetes kínai boxer-lázadás idején elpusztult a kínai császár vadasparkja is. az Európába menekített néhány példány tartotta fenn végül is a küllemre a gim- és rénszarvashoz hasonló fajtát. a zoológusok nemzetközi nyelvén dávid-szarvasnak nevezett állat agancsa hátrafelé hajlik. érdekességük, hogy izületeik futás közben pattogó hangot adnak.

a veszprémbe került szarvasok is a védett állatok listájára kerültek. /mti/

szé/nmé/kz/ig hgy

01.43 090982 1002

bel

- 9 -

1982.09.09.

sb0011 4 150 mtib1011

automata paprika-gépsor a szatymazi finn-magyar barátság tsz-ben

1982. szeptember 9. - új paprikafeldolgozó gépsort szereltek fel a szatymazi finn-magyar barátság termelőszövetkezetben. a nagy teljesítményű, modern automata berendezés a paradicsom formájú piros pirítámpaprikát készíti elő konzervgyári feldolgozásra: eltávolítja a paprika kocsányát, magházát, majd a paprikahúst a kívánt nagyságra szeleteli. a gépsor két műszakban 230 ember kézi munkáját helyettesíti. az új berendezés próbaüzemével egyidejűleg az üzemben megkezdődött a pirítámidény: a következő hetekben 300 vagon marinált-hámozott és olajos lébe savanyítva eltett - paprikát, valamint dus c-vitamin tartalmu pirítámidény ételizesítőt készítenek, jelentős részben exportra. /mti/

dob/f/kz/mz hgy

01.44 090982 0783

-. -

sb0012 4 150 mtib1012

nagykályhák - vegyestüzeléssel

1982. szeptember 9. - nagy teljesítményű, vegyes tüzelésű kályhák gyártását kezdték meg veszprém megyében, a kup községbeli egyenlőség termelőszövetkezetben. a vállalkozás sajátossága, hogy régi kályhák korszerűsített mását készítik el, főleg falusi művelődési házak, nem folyamatosan működő mozik részére, ahol a drága olajfűtést kívánják így felváltani. a szénmel és fával egyformán fűthető kályhákat egyébként a teremtől elfalazott kis külön helyiségben állítják fel, s innen áramoltatják a meleg levegőt a terembe. ugyanezen az elven működik a nagyteljesítményű öntöttvas kályha azon változata is, amelyet az 1-2 szintes családi házak fűtéséhez ajánlanak. a meleg levegőt itt is ventilátorral juttatják a szobákba, mellék helyiségekbe. a tapasztalatok szerint 5-600 köbméternyi légterű helyiségek, lakások fűtésére alkalmas a termelőszövetkezet új terméke. /mti/

bév/nm/kö kz hgy

01.45 090982 0933

-. -

sb0013 4 150 mtib1013

uj munkáslakások komáromban

1982. szeptember 9. - 152 új lakásba kezdték meg a beköltözést komáromban. a házgyári elemekből emelt új otthonok többsége fizikai munkások otthona lett. 12 üzem, illetve vállalat fogott ugyanis össze, és közös beruházással építtetett dolgozóinak korszerű lakásokat. többek között a kőolajipari vállalat, az öntöde, a víz- és csatornaművek és az állami gazdaság javította ilyen módon munkásainak életkörülményeit.

a városban az üzemek már hosszabb ideje támogatják a lakásépítkezéseket. az elmúlt 5 év alatt csaknem 700 új lakással gyarapodott a település, 120-szal többet építettek, mint amennyit eredetileg terveztek. a túlteljesítés az üzemek anyagi segítségével vált lehetővé. a most átadott 152 otthonmal befejeződött egy új lakónegyed építése. /mti/

ráb/wné/kz/er hgy

09.01 090982 0826

--

sb0014 4 150 mtib1015

uj termék, új technológia

1982. szeptember 9. - kéregpanel gyártását kezdte meg a veszprém megyei állami építőipari vállalat, a belga geri-cégtől vásárolt technológiával és berendezésekkel. a technológia néven ismert rendszerben készített, vasalással megerősített betonelemek között a helyszínen öntik ki betonnal, vagy szigetelő anyaggal, következésképpen nem kell még zsaluzó anyagot sem vásárolni, mert hiszen ezek az elemek azt is helyettesítik. így tehát alacsonyabb költséggel és lényegesen gyorsabban építhetik fel a lakóházak és más épületek alsó, úgynevezett fogadószintjeit. ugyanakkor kiválóan alkalmasak ezek a kislakás-építéshez is. hatvan százalékkal kisebb súlyt kell szállítani belőlük, mintha a házat házgyári elemekből építenék, ugyanakkor nem kell hozzá sem nagyteljesítményű szállító, sem pedig emelő berendezés. könnyen házilagosan is kezelhető. mivel ez az eljárás itthon teljesen új, a veszprém megyei állami építőipari vállalat számol azzal is, hogy csak úgy lesz kelendő a terméke, ha a felhasználásra megtanítja az építőket. e célból budapesten még ebben az évben kialakítja bemutató telepét, veszprém megyében pedig a kiosk-szal és a kiszöv-vel együttműködve

↓ 5 cm vastagságú,

as

tanfolyamokat szervez magánkisiparosok és szervezetek részére. az érdeklődőknek a gyakorlatban mutatja be, milyen ház épülhet az új technológiával. a mintaházat veszprémben és balatonalmádiban építik majd fel. /mti/

bév/mné/kz/er hgy

09.18 090982 1435

--

sb0015 4 150 mtib1017

uj kenyérgyár épül körmenden

1982. szeptember 9. - új sütőüzem épül a vas megyei körmenden. a rába-parti városban és környékén az elmúlt időszakban elég sok volt a panasz a kenyér és péksütemény minőségére, választékára egyaránt. a régi, elavult sütőüzem ugyanis már nem tudja kielégíteni a növekvő igényeket. az új üzem a tervek szerint naponta két műszakban husz tonna kenyeret, illetve péksüteményt készít majd. technológiai terveit a megye sütőipari szakemberei készítették, és a berendezéseket is maguk szerelik fel. a körmendi üzemet a jövő év első felében adják át. /mti/

Lér/mné/st/zsu hgy

09.28 090982 0613

--

sb0016 4 150 mtib1018

brikett mezőgazdasági hulladékból

1982. szeptember 9. - a mezőgazdaságban keletkező hulladékanyagok hasznosítására irányuló kísérletek előkészítése kezdődött meg a jászkiséri lenin tsz-ben, a szolnoki mezőgép vállalat irányításával. hazánkban ugyanis évente hat-nyolc millió tonna mezőgazdasági és erdészeti származéku hulladék keletkezik, s ennek jórésze veszendőbe megy, holott értékes energiaforrás, tüzelésre jól felhasználható. hazai és külföldi gyártmányu, nagynyomású brikettálló présgépek négy típusát vetik tartós próba alá. a berendezésekkel szalmából, kukoricából és napraforgószárból, szőlővenyigéből, erdei fanyesedékekből olyan brikettek formálhatók, amelyek kazánok és háztartási kályhák fűtésére is alkalmasak.

as

a számítások szerint az évi 6-8 millió tonna melléktermékből nyerhető energiával 5-6 millió tonna közepes minőségű szenet vagy 2-2,5 millió tonna gázolajat takaríthatnánk meg. a tervek szerint a próbagyártás októberben kezdődik. ennek során választják ki azokat a brikettkészítő gépeket, amelyek a leghatékonyabban és leggazdaságosabban üzemeltethetők. /mti/

end/kné/st/zsu hgy
09.31 090982 1127

-.-

sb0017 4 180 mtib1019

csőtörés a muzeum köruton

1982. szeptember 9. - csőtörés volt szerdán késő délután budapesten, a muzeum köruton. az éjszakai feltárás során a fővárosi vízművek szakemberei megállapították, hogy az 1050 milliméteres és a 800 milliméteres átmérőjű főnyomócsövek sérültek meg. a javítás csütörtökön a kora reggeli órákban befejeződött, de a nyomáspróba során a 300 milliméteres nyomóvezeték is sérülést találtak. ezért a villamosforgalom 9 órára tervezett megindulása csak a déli órákban várható.

a közuti forgalom a tanács körut irányába a muzeum körut és a bródy sándor utcai szakaszon 100 méter hosszon egy forgalmi sávon haladhat.

a vizellátás eredeti rendjét - a vízművek tájékoztatása szerint - már a kora délelőtti órákban visszaállítják, sikeres nyomáspróbák esetén még a mai nap folyamán kijavítják a közutat. /mti/

i/mm/gw hgy

09.37 090982 0865

as

-.-

sb0018 4 150 mtib1020

bányafa helyett acélcső

1982. szeptember 9. - acélcsöves bányabiztosítással kísérleteznek a bakonyi bauxitbánya vállalatnál. a kísérlethez használt nagy szilárdságú csövekkel, a közismert bányabiztosítási eljárástól eltérően, nem kitémasztják a földalatti munkahelyek oldalfalait és mennyezetét, hanem - a geológiai viszonyoktól függően - különböző sűrűségben a kőzetbe préselik azokat. ezáltal mintegy kifestik a vágatok kőzetét, s megakadályozzák annak mozgását. a halimbai és a nyirádi bányauzemben 150 méteres szakaszon már ezzel a módszerrel alakították ki a bányabiztosítást és most tanulmányozzák annak tartósságát, és gyakorolják a sajátos munkafolyamatot. az eddigi tapasztalatok szerint ez a módszer éppen olyan biztonságot nyújt, mint a hagyományos, de ahhoz viszonyítva csupán tizednyi anyagmozgatást igényel. ugyanakkor maga a biztosítás is lényegesen meggyorsul, így ez a módszer a jövőben tovább könnyítheti majd a bányászok munkáját, csökkentheti a fizikai erőlkifejtést. /mti/

bév/mné/kz/er hgy

09.37 090982 1029

-.-

sb0019 4 160 mtib1021

ndk plakátkiállítás

1982. szeptember 9. - rudolf grüttner grafikusművész plakátjaiból nyílt kiállítás csütörtökön, az ndk kulturális és tájékoztató központ deák téri bemutatótermében. a tárlaton az alkalmazott grafika elismert mesterének tevékenységéről 60 alkotás ad keresztmetszetet, felölelve a politikai, társadalmi és kulturális élet számos területét.

a művész - a berlini képzőművészeti főiskola professzora - második alkalommal mutatkozik be Magyarországon. munkái több kollektív kiállításon szerepeltek már: budapest mellett moszkvától havannáig, montrealtól tokióig a világ számos nagyvárosának tárlatlátogatói találkoztak alkotásaival. a fiatalabb művésznemzedékhez tartozó alkotó birtokosa az ndk legrangosabb művészeti díjának, a nemzeti díjnak.

budapesti kiállítása szeptember 24-ig látható a deák téri kulturális centrumban. /mti/

t/kj/ár/zsu hgy

10.01 090982 0888

as

-.-

sb0020 4 130 mtib1022

kitüntetés

1982. szeptember 9. - a népköztársaság elnöki tanácsa dr. radnóti miklósnénak, a színház és filmművészeti főiskola egyetemi tanárának 70. születésnapja alkalmából - eredményes munkássága elismeréséül - a szocialista magyarország érdemrendet adományozta. a kitüntetést köpeczi béla, művelődési miniszter adta át. /mti/

mi/gw hgy

10.12 090982 0355

-.-

sb0021 4 150 mtib1023

tűzek

1982. szeptember 9. - eddig ismeretlen ok miatt tűz keletkezett a hortobágyi nemzeti park nádas területén. a nagy erővel helyszíntre érkezett tűzoltóknak több órás megfeszített munkával sikerült a tüzet eloltani. az anyagi kár jelentős. a tüzeset részletes körülményeinek tisztázására a vizsgálat megindult.

villámcsapás következtében kigyulladt a vas megyei gersekarát községben, a vasvári ut 2. szám alatti lakóház, valamint több gazdasági épület. a tüzet az önkéntes tűzoltók segítségével sikerült rövid idő alatt eloltani. az anyagi kár azonban így is jelentős. a tüzeset körülményeinek vizsgálatát a rendőrség a tűzoltóság bevonásával megkezdte. /mti/

mi/gw hgy

10.44 090982 0698

-.-

sb0022 4 150 mtib1025

megkezdődött a rizsaratás

1982. szeptember 9. - a száraz nyárvégi időjárás hatására a szokásosnál néhány nappal korábban, csütörtökön megkezdődött a rizsaratás a békés megyében, ahol az ország vizigabona-termésének mintegy 25 százalékát takarítják be. először a szarvasi állami tangazdaság és a mezőberényi aranykalász termelőszövetkezet rizstelepein indultak meg a kombájnok. hazánkban egyébként 13 ezer hektáron természetnek rizst a gazdaságok, és a belföldi szükségletnek mintegy 50 százalékát fedezik. az idén a tavalyihoz hasonló, viszonylag jó hozamokkal számolnak. ahhoz, hogy rizsből ne szoruljunk behozatalra - az országos rizstermesztési tanácskozáson elhangzottak szerint - megteremthetők a feltételek. ezek: a meglévő telepek korszerűsítése, újabb telepek építése, a szovjetunióban kidolgozott technológiák alkalmazása, a rizstelepek vízháztartásának optimális szabályozása.

ugyancsak csütörtökön láttak hozzá a körösök mentén a kukorica töréséhez. a takarmánynövényt több mint 106 ezer hektárról takarítják be ezen a tájon. /mti/

bty/ká/zsu hgy

11.09 090982 1079

-.-

sb0023 4 160 mtib1026

emlékezés lenkei tábormokra

1982. szeptember 9. - 175 esztendővel ezelőtt született egerben lenkei jános, az 1948-49-es szabadságharc legendás híri tábormoka. az évfordulóról csütörtökön a megyeszékhely 1-es számú általános iskolájának lenkei jános nevével viselő uttorócsapata emlékezett meg. az uttorók virágot ültettek névadójuk sírjára, majd koszorút helyeztek el lenkei jános szülőházán. /mti/

kov/lné/ká/gw hgy

11.12 090982 0432

-.-

bel

- 16 -

1982.09.09.

sb0024 4 180 mtib1027

üzemi baleset

1982. szeptember 9. - a xxii. háros utca 7. szám alatt, a fűrészelem- és hordóipari vállalat területén munkavégzés közben egy aprítógép adagolóvályuja és a mellette lévő lépcsőkorlát közé szorult rády gyula 50 éves betanított munkás budapesti lakos, és a helyszínen meghalt. a baleset körülményeit a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálja. /mti/

jk/gw hgy

11.28 090982 0392

-. -

sb0025 4 180 mtib1029

villamosbiztonság az egészségügyben

1982. szeptember 9. - villamosbiztonság az egészségügyben címmel csütörtökön kétnapos konferencia kezdődött boglártelelén. a megbeszélés időszereuségéről dr. susánszky miklós, az országos kórház és orvostechnikai intézet főigazgatóhelyettese tájékoztatta az mti munkatársát, mint elmondotta: az egészségügy területén a páciensek kezeléséhez, vizsgálatához a villamoskészülékek sokaságát használják, s a gyógyászati készülékekkel létrehozott kapcsolat jelentősen eltér a közhasználatu villamos készülékekkel létrehozott kapcsolattól. ez utóbbi területen ugyanis a gépet, vagy készüléket kezelő mindenkor egészségesnek tetelezhető fel, aki reagálni tud az őt körülvevő, kívülről érkező ingerekre. a páciens-készülék kapcsolatnál viszont a beteg nagyon sok esetben nem reagál a külső ingerekre, s a készülék elektródáit gyakran a jól vezető szövetbe építik be. ezek a tények a villamosbiztonsági kérdések egész sorát hozzák felszínre. ezekről a témákról hangzanak el az előadások a kórházakat üzemeltető több mint száz műszaki szakember előtt. egyebek között szó lesz az egészségügy villamosbiztonsági előírásairól, az egészségügyi létesítmények villamosenergia rendszerének felépítéséről, a kórházak villamosenergia hálózatának fejlesztéséről. /mti/

káp/hné/ká/gw hgy

11.47 090982 1318

Ju

-. -

bel

- 17 -

1982.09.09.

sb0026 4 130 mtib2021

szovjet orvosküldöttség békésben

1982. szeptember 9. - orvosküldöttség érkezett csütörtökön békéscsabára, békés megye szovjet testvérterületéről, penzából. a delegációt a testvérterület főorvosa, anatólij szamohlamov vezeti. a szovjet orvosok, békésiek és a penzaiak évtizedes együttműködése keretében, három napot töltenek a viharosokban, s tanulmányozzák a magyar testvérmegye egészségügyi hálózatának munkáját, elsősorban a kórházi és a járóbeteg-ellátást. /mti/

sam/kz/gw hgy

12.07 090982 0499

-. -

sb0027 4 130 mtib1030

az egészségügyi ellátás és az ötnapos munkahét - kedvező tapasztalatok tolna megyében

1982. szeptember 9. - tolna megyében zökkenőmentesen igazították hozzá a lakosság egészségügyi alapellátását az ötnapos munkahéthez - állapították meg a szakszervezetek tolna megyei tanácsának csütörtöki ülésén, amelyen az ezzel kapcsolatos szervezési intézkedéseket tekintették át.

az egy munkahelyes rendelőkben az orvosok osztottan - délelőtt és délután is - rendelnek, a két munkahelyeseken pedig az egyik orvos délelőtt, a másik délután fogadja pácienseit. szombaton mindenütt ügyeleti formában szervezték meg a felnőtt és a gyermek körzeti orvosi ellátást, s az ügyeletet a korábbi szombat déli 12 óra helyett reggel 8-kor kezdődnek.

az ötnapos munkahét bevezetésével összefüggésben a megyében hat központi körzeti orvosi ügyelet megindítását tervezték, s ezekből öt már működik. az ügyeletet elhelyezését jelentősen elősegítette a szekszárdon átadott új köjál központ, ahol a felnőtt- és a gyermekorvosi ügyelet is korszerű otthont kapott. ugyanebben az épületben központi gyógyszerár is nyílt. hétvégi változó telephelyű orvosi ügyelet tizenhat helyen működik. a gyógyszertárak nyitvatartása általában az orvosi rendelések idejéhez alkalmazkodik.

as

az ülésen rámutattak arra: folyamatosan figyelemmel kell kísérni, hogy mennyire célszerűek az új szervezeti formák, s ha szükséges, rugalmasan változtatni kell azokon. /mti/

blb/kjné/ká/zsu hgy
12.09 090982 1469

-.-

sb0028 4 150 mtib1031

csapolják az alföldi rizsföldeket

1982. szeptember 9. - a szeptemberi kánikulai meleg igen kedvez a rizs fejlődésének, a vizigabona az érés utolsó fázisában van, a rizsszemek igen szépek, fejlettek; az érésben előbbre tartanak, mint az elmúlt év hasonló időszakában. a szolnok, a heves, a hajdu-bihar és szabolics-szatmár megyei rizstáblákon már a lecsapolás vége felé tartanak a gazdaságok; több üzem tábláin a hét végén megkezdődik a próbaárasítás. a termés kilátások biztatóak, a tavalyihoz hasonló jó termés várható.

a gabonaforgalmi és malomipari vállalat karcagi rizshántoló malmában befejezték a karbantartást, a szárítóegységek, gépi berendezések üzemkészen, a raktárak kitakarítva, fertőtleníttve várják az új termést. az üzem, amely 18 termelő gazdasággal van szerződéses kapcsolatban, és 7.500 hektár körüli terület rizstermését dolgozza fel, a jövő héten várja az első új rizs szállítmányt. /mti/

end/kné/kz/zsu hgy
12.16 090982 0944

-.-

sb0029 4 130 mtib1035

a miskolci városi tanács vb-ülése - gyorsítani kell a lakásépítés ütemét

1982. szeptember 9. - a miskolci városi tanács végrehajtó bizottsága csütörtökön miskolcon tartott ülésén az 1982. évi költségvetési és fejlesztési alap első félévi felhasználását és a tanácsi vállalatok első félévi munkáját értékelte. a testület megállapítása szerint a város gazdálkodása a tervezettnél megfelelően alakult, a rendelkezésre álló összegeket, néhány terület kivételével, úgy sikerült hasznosítani, ahogy a tanács az éves tervben meghatározta. az egészségügyi, az oktatási, a közművelődési feladatok megvalósítását a korábbi évekhez viszonyítva jobb szervezettség jellemezte. a kommunális jellegű tevékenységnél és egyes felújítási munkálatoknál azonban nem sikerült az elképzeléseket valóra váltani. így lényeges elmaradás tapasztalható például az avasi lakótelepre tervezett iskolabővítésnél, és megkésték a színva-parti kétszáz személyes óvoda átadásával is. megkülönböztetett figyelmet fordított a végrehajtó bizottság a lakásberuházások helyzetének elemzésére, értékelésére. megállapította, hogy az elmúlt évekhez képest javult a lakásépítés ütemessége. a célcsoportos formában épült lakások hatvankét százalékát, négyszáznegyvenöt lakást készítettek el az építők az első félév végéig. a lakásépítési helyzet értékelésénél, az illetékes szakmai osztályok jelentése alapján a végrehajtó bizottság már a július és augusztus hónap folyamán végzett munkát is áttekintette. a jelentés szerint a lakásépítés területén augusztus végéig nyolcszázhatvanhét lakás elkészülésével számoltak, ami az éves tervhez viszonyítva ötvenkilenc százalékos teljesítést jelentett volna. ezt nem sikerült elérni.

a végrehajtó bizottság megállapította, hogy az éves terv teljesítése érdekében a lakásberuházások területén olyan intézkedéseket kell fogyanatosítani, amelyek biztosítják az első félévihez hasonló ütemű munkát. /mti/

bas/szn/kz/er hgy

12.30 090982 1942

-.-

sb0030 4 160 mtib1036

külföldi muzeológusok vas megyében

1982. szeptember 9. - csütörtökön vas megyébe látogattak az európai szabadtéri muzeumok szövetségének x. kongresszusán résztvevő szakemberek. a szentendrén megrendezett nemzetközi tanácskozás résztvevői elsőként a xiii. században épült veleméri templomot keresték fel. e híres műemlékünk freskóit aquila jános radkersburgi festő készítette. 1378-ban a muzeológusok a templom és falképei restaurálásának módját tanulmányozták, majd a magyarszombatfai, szalafői és az őrszentpéteri néprajzi nevezetességű épületegyüttesekkel ismerkedtek. látogatásuk szombathelyen, a vasi muzeumfaluban fejeződött be. ott a konzerválás és állagmegőrzés módszereit vizsgálták, majd továbbutaztak a göcseji falumuzeumba.
/mti/

kre/mmé/kz/gw hgy

12.41 090982 0782

-.-

sb0031 4 180 mtib1038

időjárásjelentés /1.rész/

1982. szeptember 9. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. szeptember 9-én, csütörtökön 12 órakor:

átmenetileg felhősebb idő

az óceáni léghullámok egyelőre északnyugat-észak-európában erősen felhős, szeles, gyakran esős időjárást okoznak. nyugat, közép- és kelet-európa nagy részén gyengék a légmozgások, általában kevés a felhő, száraz az idő. az adriai-tenger északi térségében ciklon örvénylik. hatására olaszországban, a balkán-félsziget és a kárpát-medence egy részén záporok, zivatarok alakulnak ki.

az előbb említett ciklon hatása a kárpát-medencében elsősorban csütörtökön lesz.

hazánkban szerdán a délnyugati, nyugati megyékben 4-8, máshol 9-11 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben a felhősebb helyeken csak 24-27, máshol 28-34 fokig emelkedett. az esti óráktól a dunántulon több helyen keletkezett zápor, zivatar. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknyom és 9 mm között volt, de egy-egy erősebb zivatargócban 10-12 mm-t mértek. csütörtök hajnalra

d

14-20 fokig le a levegő. ma délelőtt délnyugat felől tovább növekedett a felhőzet, és a dunántulon újabb zápor, zivatar keletkezett. a hőmérséklet 11 órakor a délnyugati, nyugati országrészben 17-22, máshol 22-26 között váltakozott.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 25,1 fok volt, a százéves átlagnál 6,8 fokkal magasabb.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 23 fok volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1017 mbar, mérsékleten süllyed.

várható időjárás péntek estig:

főként csütörtökön gyakran erősen megnövekszik a felhőzet, és záporok, zivatarok továbbra is várhatók. pénteken elsősorban délen kell számítani elszórtan záporra, zivatarra. az északi, északkeleti szél napközben megélénkül, zivatar idején megerősödik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14-19, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 23-28 fok között valószínű.

előrejelzés budapesten péntek reggelig:

jobbára erősen felhős idő lesz, zápor, zivatar is várható. a szél időnként megélénkül. a hőmérséklet 21 órakor 22 fok, hajnalban 18 fok körül alakul.

/folyt./ zsu hgy
13.12 090982 2316

d

-.-

sb0032 4 180 mtib1039

időjárásjelentés /2.rész/

a balatonnál ma estig:

-----

a megélénkülő /30-40 km/óra/ északi szél zivatar idején tovább erősödik és átmenetileg megközelítheti a viharos /65 km/óra/ fokozatot is. a sárga jelzés van érvényben. többször lesz erősen felhős az ég, újabb zápor, zivatar is várható. a hőmérséklet csúcserőteke 23-25, este 20-22 fok között alakul.

a tó vize 23 fok körül lesz.

távolabbi kilátások szombattól-keddig:

-----

változékony idő várható. a hét legvégétől átmenetileg megnövekszik a felhőzet, s záporokra, zivatarokra kell számítani. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte 13-18, majd 10-15 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 25 fok körül, de az időszak közepén néhány fokkal alacsonyabb.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 218 cm, hőmérséklete 19,6 fok.

/mti/

zsu hgy

13.19 090982 1020

-.-

sb0033 4 130 mtib1040

munkásőr-parancsnokok tanácskozása

1982. szeptember 9. - a jövő év feladatait határozták meg azon a munkásőr-parancsnoki értekezleten, amelyet a munkásőrség megyei parancsnokai és az országos parancsnokság osztályvezetői részvételével csütörtökön tartottak budapestben a munkásőrparancsnoki iskolán. a tanácskozáson előadást tartott kül- és belpolitikai kérdésekről berecz jános, az mszmp kb tagja, a népszabadság főszerkesztője. borbély sándor, az mszmp kb tagja, a munkásőrség országos parancsnoka értékelte az 1982-ben végzett munkát, megállapítva, hogy a testület végrehajtotta az ez évre meghatározott politikai, kiképzési, gazdálkodási feladatait; majd ismertette az elkövetkező év tennivalóit. /mti/

mm/ár/ig hgy

13.32 090982 0737

-.-

sb0034 4 160 mtib1041

kiállították az ubrizsy-gyűjteményt

1982. szeptember 9. - a pécsi janus pannonius muzeum bemutatta híres ubrizsy képzőművészeti gyűjteményét: xix-xx. századi festményeket, rajzokat és szobrokat, köztük több remekművet. a kiállítás csütörtökön nyílt meg, és november végéig látogatható a modern magyar képtárban. a védett gyűjtemény darabjai - több mint kétszáz műtárgy - most először kerültek közönség elé. az 1973-ban elhunyt ubrizsy gábor akadémikus, kossuth-díjas biológus, ismert műgyűjtő volt, jó ízléssel vásárolta az elmúlt száz év magyar képzőművészetének jeles alkotásait, elsősorban festményeket. a gyűjtemény legjava nemrég került a janus pannonius muzeum birtokába: felerészben vásárlás, felerészben a tulajdonos - ubrizsy gáborné - adományaként. a pécsi képtár a kortárs magyar képzőművészet gazdag anyagát őrzi; az ubrizsy-gyűjtemény jól kiegészíti, tovább erősíti a galéria sajátos arculatát. az új szerzemény kiemelkedő darabja gulácsy lajos „az ópiumszívó álma”, nemes lampérth józsef „tabáni részlet”, rudnay gyula „falurészlet”, szőnyi istván „fürdés előtt”, és uitz béla „anya gyermekével”, című képe. figyelemreméltók a gyűjtemény multszázadi festményei is, köztük barabás miklós, lotz károly, mészöly géza, székely bertalan és zichy mihály művei. a képeket és szobrokat nem a megszokott muzeumi

a

rendben, hanem tapétázott falu helyiségekben mennyezetig felrakva állították ki, oly módon tehát, ahogyan az eredeti helyükön voltak, és így felidézük a látogatók számára a magángyűjtemény meghitt hangulatát. /mti/

igó/bné/kz/gw hgy

13.44 090982 1577

-. -

sb0035 4 160 mtib1043

hungaroton hanglezemzet hetek /1. rész/

1982. szeptember. 9. - szeptember 10. és október 1. között ötödik alkalommal rendezik meg a hungaroton hanglezemzet heteket. a mostani „lemezfesztivál,, középpontjában két nagy zenetörténeti jubileum áll: kodály zoltán születésének 100., illetve joseph haydn születésének 250. évfordulója - jelentette be bors jenő, a magyar hanglezemzetgyártó vállalat igazgatója csütörtökön a vörösmarty téri kulturpalotában tartott sajtótájékoztatón. az idei eseménysorozat szeptember 10-én ünnepélyes nyitóhangversennyel kezdődik a zeneakadémián, amelyen kodály-művek csendülnek fel az operaház szólistái - tokody ilona, gulyás dénes és gregor józsef -, illetve kocsis zoltán zongoraművész előadásában. ekkor kerül sor az év hanglezemzet díjak átadására is. a vidéki megnyitó szeptember 11-én lesz szombathelyen a szombathelyi szinfonikus zenekar közreműködésével, petró jános vezényletével.

a szervezők törekvése ebben az esztendőben is változatlan volt: a legjobbat a legjobb színvonalon nyújtani a közönségnek a hazai hanglezemzetkultura fejlesztése érdekében. 1978-ban az első hanglezemzet heteken 70 ezer lemez kelt el, tavaly már negyedmillió. az eddigi négy hungaroton hanglezemzet hetek során forgalomba hozott 48 kiadványból 12 kapott nemzetközi díjat, 11 pedig a művelődési minisztérium nívódíjában részesült. a vásárlók ezuttal is kedvezményes áron juthatnak a lemezekhez. /folyt. köv./

14.22 090982 1418

-. -

sb0036 4 160 mtib1044

hungaroton hanglezemzet hetek /2. rész/

ez alkalommal jelenik meg hanglezemzeten a teljes háry jános. kodály célja e daljáték megírásával eredetileg csupán az volt, hogy színpadi cselekménybe ágyazva szólaltathassa meg a magyar nemzet csaknem elfeledett kincsét, a népdalt. ebből a szerény, de grandiózussá nőtt szándékból a magyar zene egyik remekműve született meg. ferencsik jános csaknem négy évtizede vezényli e daljátékot. irányításával a lemezen a magyar operaművészet és színjátszás legjobbjai fogtak össze. háry jánost sólyom-nagy sándor, illetve oszter sándor éneklő-játssza, örszét takács klára és molnár piroska.

ugyancsak nagy érdeklődésre tarthat számot a most megjelenő, kodály vezénylet című felvétel. a hiteles megszólaltatás szempontjából különösen értékes ez a lemez, hiszen igen kevés a szerző vezényelte kodály-műről készült felvétel. a háromlemez albumon hallható a psalmus hungaricus, a budavári te deum, a missa brevis, és két zenekari kompozíció: a nyári este és a concerto.

a hungaroton hanglezemzet heteken lát napvilágot haydn a megváltó hét szava a keresztfán című művének zenekari változata a magyar állami hangversenyzenekar közreműködésével, ferencsik jános vezényletével. most jelenik meg verdi ernani című operája, a címszerepben giorgio lambertivel, s lamberto gardelli dirigálásával, elvirát pedig sass sylvia éneklő. chopin prelűdjeit ránki dezső szólaltatja meg egy új albumon. gregor józsef a főszereplője a híres buffo-áriák és jelenetek című lemeznek. a liszt ferenc kamarazenekar corelli tizenkét concerto grossóját adja elő, egy másik új kiadáson pedig brahms magyar táncok című kompozícióját. liszt ferenc és kocsis zoltán wagner-átiratait kocsis zoltán tolmácsolja, s most lát napvilágot a magyar népzene című sorozat iii. kötete is.

próza felvétel is szerepel a kínálatban: arany jános tizenegy balladáját sinkovits imre mondja el. sokak számára szerez bizonyára emlékeztető perceket schiller tragédiájának, az ármány és szerelemnek rádiójáték-változatát rögzítő lemez, amely többek között domján edit, básti lajos és latinovits zoltán hangját őrzi. /mti/

t da/mi/ár/gw hgy

14.23 090982 2150

as

-. -

sb0037 4 130 mtib1045

kisz-segítség fiatal építkezőknek

1982. szeptember 9. - a fiatalok lakáshelyzetének feltáró vizsgálatával járul hozzá baranya hosszútávú lakásprogramjának kidolgozásához a kisz baranya megyei bizottsága mellett működő ifjúsági lakásépítési munkabizottság, amely a testület pécselt tartott csütörtöki ülésén adott tájékoztatót eddigi tevékenységéről. a munkabizottság kezdeményezésére az országban elsőként pécselt alakult társadalmi munkában működő ifjúsági lakásépítési információs iroda, amely egy helyen nyújt sokrétű segítséget a hozzá forduló fiataloknak. az iroda ügyfeleit tájékoztatták az anyagi lehetőségeiknek legmegfelelőbb építési formákról, a beépíthető területekről, tervdokumentációt és az ügyintézéshez szükséges iratokat bocsátottak rendelkezésükre a helyszínen. az építkezni szándékozók részletes kérdőíveket is kitöltöttek, amelyeknek feldolgozásával a munkabizottság értékes információkhoz jutott a megye ifjúságának lakáshelyzetéről, anyagi lehetőségeiről, a várható munkahelyi, illetve családi támogatás mértékéről. a munkabizottság a tanácsai szakigazgatási szervekkel együttműködve építési terület kialakítását kezdeményezte pécs délnyugati negyedében, ahol már a jövő évben elkezdődhet egy ifjúsági lakásépítési akció. a baranya megyei építőipari vállalat a több lépcsőben felépülő lakások kivitelezéséhez megfelelő építőipari kapacitást biztosít, az építéstudományi intézet aktivistái pedig a laikusok számára is érthető hálótérket dolgoznak ki az építkezők számára. ugyancsak a munkabizottság kezdeményezésére született megállapodás arról, hogy a szanálendő épületek bontására olyan fiatalok kaphassanak engedélyt, akik az építési anyagot a későbbiekben saját lakásaikhoz használhatják fel. a bizottság energiatakarékosági, építési, ujtó- és ötletpályázatot is hirdetett, amelynek egyik legfőbb célja, hogy a magánérs lakásépítés minél egyszerűbben és olcsóbban kivitelezhető módszereit összegyűjtse. a pályázatra több mint félszáz dolgozat és ötlet érkezett be, amelyek közül a legjobbakat a rövidesen sorra kerülő eredményhirdetés után külön kiállításon is bemutatják pécselt. /mti/

14.24 090982 2129

as

-.-

sb0038 4 180 mtib1046

halálos balesetek

1982. szeptember 9. - jászárokszállítás belterületén egy autóbusz elütötte a kerékpárján haladó kaszab alajosné 62 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a kerékpáros utasa könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros megsértette az elsőbbségi szabályt.

pest megyében horány térségében fürdés közben a dunába fulladt rosta jenő 55 éves nyugdíjas, budapesti lakos. /mti/

pá/gw hgy

14.27 090982 0517

-.-

sb0039 4 130 mtib1047

fogadás bulgária nemzeti ünnepe alkalmából

1982. szeptember 9. - boncso mitev, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából csütörtökön fogadást adott rezidenciáján. a fogadáson megjelent havasi ferenc, az mszmp központi bizottságának titkára, méhes lajos ipari miniszter, az mszmp politikai bizottságának tagjai; trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, marjai józsef miniszterelnök-helyettes, cservenka ferencné, az országgyűlés alelnöke, juhár zoltán belkereskedelmi, köpeczi béla művelődési miniszter, bajnok zsolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, roska istván külügyminiszter-helyettes, valamint társadalmi, gazdasági és kulturális életünk sok képviselője. ott volt a budapestre akkreditált diplomáciai testületek számos vezetője és tagja. /mti/

sr/mi/ár/gw hgy

14.36 090982 0865

as

-.-

sb0040 4 130 mtib1048

chilei szolidaritási nap csongrádban

1982. szeptember 9. - csongrád városban és a szomszédos szentesen csütörtökön szolidaritási napot tartottak. a csongrádi domokos rókus általános iskola egyik ötödikeseiből álló uttörő raja allende nevét vette fel. szentesen a vetőmagtermeltető vállalat kutatóállomásán szolidaritási gyűlést rendeztek. az előadók, felszólalók valamennyien tiltakozásukat fejezték ki a chilei rezsim terrorja, a haladó eszmékért küzdők üldöztetése miatt. a dolgozók kifejezésre juttatták, hogy munkájukkal, cselekedeteikkel támogatják a hazájuktól távol élő, valamint a szabadságukért a hazájukban küzdő chilei hazafiakat. /mti/

dob/f/kz/ig hgy

14.47 090982 0684

-.-

sb0041 4 150 mtib1049

komplex lakossági szűrés, számítógépes betegnyilvántartás - fejér megyei orvosnapok dunaujvárosban

1982. szeptember 9. - automata diagnosztikai laboratórium beállításával komplex szűrést szerveztek dunaujvárosban és bicskén, megkezdtek továbbá a számítógépes kórházi betegnyilvántartást, az egységes egészségügyi adatbank megszervezését a dunaujvárosi kórházban, - többek között erről számoltak be a csütörtökön dunaujvárosban megnyitott fejér megyei orvosnapokon. a kétnapos tudományos ülésen két szekcióban a fejér megyei orvosok a kórházi, rendelőintézeti gyógyító-megelőző munka tapasztalatait összegezik. a kilencvennégy előadás az egészségügyi szervezés, igazgatás, az izületi, baleseti sebészeti, a kardiológiai, az urológiai, a daganatos és a fertőző, valamint a gyomor és emésztőszervi megbetegedések témakörében adja közre az új módszereket, gyógyító eljárásokat.

a fejér megyei orvosnapokon ismertették, hogy a dunaujvárosi automata laboratórium segítségével hét vizsgálatból álló, komplex lakossági szűrést vezettek be és elvégezték már több, mint huszezer vérminta vércukorszint-analízisét is. /mti/

zsi/kz/er hgy

14.51 090982 1151

-.-

sb0042 4 150 mtib1050

befejeződött az épületgépészeti gázkonferencia veszprémben /1.rész/

1982. szeptember 9. - csütörtökön befejeződött a veszprémben megrendezett v. országos épületgépészeti gázkonferencia. a tervezők, gyártók, üzemeltetők és karbantartók háromnapos eszmeváltójának központi témája a gázberendezések gazdaságos üzemeltetése és karbantartása volt. a tanácskozáson hangoztatták, hogy a zavartalan és biztonságos üzemeltetés egyik alapfeltétele a rendszeres, jó alkatrészellátás. a háztartási gázberendezésekben azonban az import alkotó elemek aránya megközelíti a 30 százalékot. a jelen gazdasági helyzetben nehezebb beszerzésük, így alapvető feladat ezek hazai gyártása, vagy beszerzésükre devizamentes kooperációk kialakítása.

ráműtötték, hogy a karbantartás rendszere nem kielégítő és nem szolgálja eléggé a gazdaságosságot. nagyrészt csak hibaelhárító tevékenység. a gázberendezések gazdaságos üzemeltetésében pedig nagy szerepe volna az ugynevezett megelőző karbantartásnak, amely nemcsak a már jelentkező súlyos hibák kijavítására terjed, hanem folyamatos ellenőrzéssel megelőzi az energiafelhasználás hatékonyságának romlását és őrzi a gázfelhasználás biztonságát is. a karbantartás jelenlegi szervezete és kis kapacitása nem teszi lehetővé ezt a megelőző tevékenységet, éppen ezért a tanácskozáson többen hangsúlyozták, hogy kis vállalkozásokat kell létrehozni erre a célra. egy rugalmas szervezettel óriási értékeket lehet megővni a gyors elhasználódástól. hazánkban ugyanis mintegy 5 millió gázkészüléket használ a lakosság, s ezek értéke meghaladja a 15 milliárd forintot.

a megelőző karbantartásra egyébként már születtek kezdeményezések. a fővárosi szerelőipari vállalat például 160 lakótömbi gázkazánál már ilyen előzetes karbantartást végez. a kiterjesztésre több kezdeményezés született. szó volt a tanácskozáson arról a sikeres kísérletről is, amelyet a magyar szénhidrogénipari kutató és fejlesztő intézet végzett a kis átmérőjű gázcsövek alkalmazásával. e kísérletek egyértelműen bebizonyították, hogy a lakásokon belül 10 milliméteres átmérőjű csövekkel is vezethető a gáz, így a csőkészítésre használatos fémtömeg 75 százaléka megtakarítható lakásonként.

beszámoltak arról a budapesti műszaki egyetem i. számú épületgépészeti tanszékén kidolgozott módszerről is, amellyel korszerűsíthetők a lakótömbök egycsatornás gyűjtő kéményei. ugynevezett csappantyut fejlesztettek ki, amely megakadályozza, hogy a meleg levegő is a kéménybe szökjön.

/folyt.köv./ - ig

15.08 090982 2508

-.-

sb0043 4 150 mtib1051

befejeződött az épületgépészeti ... /2.rész/

egybehangzóan megállapították, hogy a gázberendezések üzemeltetésénél, karbantartásánál egyaránt hiányzik a középfoku végzettségű szakember. ilyen irányú képzés ma nincs nálunk, éppen ezért gyakran a mérnökök látják el a technikai feladatköröket. az v. országos épületgépészeti gázkonferencián megállapodtak abban is, hogy a jövőben nem három, hanem kétévenként ülnek össze szakmai eszmecserére. /mti/

bév/nmé/kz/ig ká

15.09 090982 0483

-.-

sb0044 1 130 mtib1052

koivisto elnök csütörtöki programja /1. rész/

1982. szeptember 9. - csütörtökön debrecenben folytatódott mauno koivistonak, a finn köztársaság elnökének magyarországi programja. délelőtti losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének társaságában ellátogatott a kossuth lajos tudományegyetem finnugor tanszékére. a vendégeket elkísérte szarka károly külügyminiszter-helyettes, sikula györgy, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára és szabó imre, a megyei tanács elnöke, valamint matusek tivadar, hazánk helsinki és osmo va:inöla., finnország budapesti nagykövete.

az 1538-ban alapított református kollégium jogutódjaként tevékenykedő tudományegyetemen beck mihály rektorhelyettes és kálmán béla, a finnugor tanszék vezetője fogadta a vendégeket. először beck mihály mutatta be koivisto elnöknek az egyetem karait, tanszékeit, ahol a különböző évfolyamokon évente összesen mintegy kétezren szereznek felsőfoku ismereteket a bölcsészet- és a természettudományok különböző szakterületeiről. kálmán béla - aki tagja a magyar és a finn tudományos akadémiának is - részletesen szólt a finnugor tanszék tudományos és oktató munkájáról. egyebek között elmondta, hogy a debreceni klte évtizedek óta szoros kapcsolatot tart fenn több finn egyetemmel, így a helsinki, illetve a jyvaskyla:i testvérváros oktatási intézményeivel is. a debreceni egyetem oktatói előadásokat tartanak finn egyetemeken, s tanárai több finn nyelvkönyvet, olvasókönyvet, finn-magyar, illetve magyar-finn szótárt állítottak össze. mauno koivisto és felesége, valamint losonczy pálnak és felesége bejegyezték nevüket az egyetem vendégkönyvébe.

M

ezt követően a város legujabb - mintegy 35 ezer lakosnak otthont adó - ujkerti lakótelepére vezetett a vendégek utja. végigsétáltak a lakónegyed főutcáján, és megtekintették az új bevásárló központot.

a finn államfő ellátogatott a liszt ferenc zeneművészeti főiskola debreceni tagozatára is, ahol rövid orgona-hangversenyt hallgatott meg.

a debreceni nagytemplomhoz érkezve a híres rákóczi harang köszöntötte a magasrangú vendégeket. a templom bejárata előtt bartha tibor, a tiszántúli református egyházkerület püspöke, a magyarországi lükomenikus egyházak tanácsának elnöke üdvözölte mauno koivistot. ismertette a vendégekkel a nagytemplomnak és az ősi kollégiumnak nemcsak a reformációban, hanem a magyar történelemben is betöltött progresszív szerepét, jelentőségét. végigvezette a vendégeket a nagytemplom padosrai között, ott, ahol kossuth lajos 1849-ben megfosztotta magyar trónjától a habsburg-házat.

/folyt. köv./ sa

15.14 090982 2586

-.-

sb0045 1 130 mtib1053

koivisto elnök csütörtöki programja /2. rész/

a magyar társadalom, a kormányzat megbecsüli a magyar történelem emlékhelyeit. ezt bizonyítja, hogy a közelmúltban jelentős állami támogatással újították fel a nagytemplomot is - mondta bartha tibor. az emlékkerten át a kollégiumhoz sétáltak a vendégek. a bejáratnál - az évszázados hagyományokat őrző - tógás diákok álltak diszörséget. a nagymultu kollégium 1538 óta nemcsak a protestantizmusnak, hanem a magyar kultúrának, az európai szintű tudományos életnek is központja volt. az 1908-ban itt alakult magyar-finnugor nyelvészeti tanszék már a századelőn megalapozta a magyar-finn kulturális, tudományos kapcsolatokat. bartha tibor szólt arról is, hogy a hazai protestantizmus az évszázadok során támogatta a magyar nép függetlenségi mozgalmát és szabadság-törekvéseit. történelmünk új korszakában ezért a magyarországi protestáns egyházak meggyőződéssel csatlakozhattak az új demokratikus rendhez és részt vállaltak a magyar társadalom humanitárius tevékenységében ugyanugy, mint a béke megőrzéséért folytatott harcban. - ebben a törekvésben a legszorosabb kapcsolatban vagyunk a testvéri finn lutheránus egyházzal - mondotta bartha tibor.

M

végezetül - ajándékként - a károlyi-biblia faksimile kiadását nyújtotta át koivisto elnöknek. hangoztatta: az első magyar biblia-fordítás kiemelkedő szerepet játszott a magyar irodalmi nyelv fejlődésében, hasonlóan az ugyanabban a korban megjelent finn biblia-fordításhoz. mauno koivisto - mint a finn lutheránus egyház feje is - köszönetet mondott a szívélyes vendéglátásért és figyelmességért.

a tájékoztatót követően a vendégeknek bemutatták a kollégium több mint 500 ezer kötetet számláló könyvtárát.

kora délután mauno koivisto elutazott debrecenből. a nagyállomáson bucsuztatására megjelent sikula györgy és szabó imre.

innen felhasználható 17.30-tól!!

a finn államfő különvonata délután érkezett vissza budapestre.
/mti/

km/szü/éva/sa -ár ká

15.25 090982 2022

-.-

sb0046 4 150 mtib1054

megalakult a magyar kereskedelmi kamara görög tagozata

1982. szeptember 9. - csütörtökön megalakult a magyar kereskedelmi kamara görög tagozata, mely a partner görög kereskedelemfejlesztő intézményekkel együttműködve elsősorban a hazai vállalatok külpiazi tevékenységét, kereskedelmi információk bővítését, üzleti kapcsolatok fejlesztését hivatott elősegíteni.

fontos feladat a két ország kereskedelmi kapcsolatainak erősítése, ugyanis az elmúlt esztendőben e téren bizonyos megtorpanás következett be. az 1981. évi kölcsönös áruszállítások értéke nem érte el az azt megelőző esztendőét. a külkereskedelmi forgalom bővítése az exportstruktúra átalakításával elsősorban a gépexport növelésével érhető el. lehetőség van arra, hogy hazai vállalatok részt vegyenek olyan állami fejlesztésekben, amelyek a görög közúti közlekedés, a vasúti szállítás korszerűsítését, illetve a tömegközlekedés átalakítását tűzik ki célul. jelenleg görögország utjain mintegy 700 ikarus-busz közlekedik, és előre láthatólag további járművek értékesítésére is lehetőség nyílik. olyan jelentős exportot lebonyolító hazai vállalatok mellett, mint amilyen az ikarus, a ganz-mávag, a magyar hajó- és darugyár,

M

mintegy 40 gazdálkodó egység értékesít egyéb termékeket, többek között különféle fogyasztási cikket görögországban. az állami fejlesztési programok mellett a fogyasztási cikkek piacán is lehetőség van arra, hogy a magyar vállalatok növeljék szállításaikat.

a magyar kereskedelmi kamara görög tagozatának elnökévé johancsik tibort, a mogürt vezérigazgatóhelyettesét választották meg. /mti/

i pf/mm/bam/mz ká

15.26 090982 1629

-.-

sb0047 4 180 mtib1055

éjszakai sötétség - áramzavarok győrtött

1982. szeptember 9. - éjszakai sötétség borult csütörtökön délben és a koradélutáni órákban győrre, s környékére. bekapcsolták a közvilágítást és a gépkocsik fényszóróit. a városra és környékére rövid idő alatt nagytömegű csapadék zúdult. az alacsonyabban fekvő részeket elborító víz számos épület alagsorába is betört.

a villámcsapások következtében a város külső kerületeiben és a környékbeli falvakban megrongálódtak a villamos vezetékek. az emiatt keletkezett áramzavarok egyrészét még csütörtökön délután elhárították.

két tüzet okozó villámcsapás is történt: péren a református templom tetőzete, győr-ménfőcsanakon pedig nádfedeles családiház kapott lángra villámcsapástól. mindkét tüzet gyorsan megfékeztek.
/mti/ Vegy

cser/sza/kz/mz ká

15.37 090982 0810

M

-.-

sb0048 4 160 mtib1056

filharmónia-sajtótájékoztató /1. rész/

1982. szeptember 9. - három kiemelkedő zenehistoriái dátum: kodály zoltán és igor stravinsky születésének 100., joseph haydn születésének 250. évfordulója határozza meg alapvetően az országos filharmónia új évadja első felének programját - mondották csütörtökön a magyar újságírók országos szövetsége székházában tartott sajtótájékoztatón. lakatos éva igazgató és kovács jános művészeti vezető elmondta, hogy a budapesti zenei hetek szeptember 25-i nyitóhangversenyén - az erkel színházban - bartók concertója mellett kodály két éneke és budavári te deuma csendül fel a magyar állami hangverszenekar, a budapesti kórus és gáti istván előadásában, ferencsik jános vezényletével. a rendezvénysorozaton kodály-művek szólalnak meg perényi miklós két gordonkaestjén, a magyar állami népi együttes ének- és zenekarának koncertjén, valamint a záróhangversenyen is, amelynek a főszereplője ismét az áh lesz.

szeptember 30-án stravinsky oedipus rexe, október 7-én pedig a kártyajáték és a tüzmadár című kompozíciója lesz hallható a magyar néphadsereg művészegyüttesének férfikara, az áh illetve a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara előadásában, ferencsik jános illetve mihály andrás vezényletével.

haydn művek szólalnak meg a müncheni baryton-trió estjén; azon a hangversenyen, amelyet tátrai vilmos 70. születésnapja tiszteletére rendeznek; valamint alexis weissenberg zongora-; ralph kirshbaum zenekari gordonkaestjén; továbbá a máv szimfonikusok hangversenyén. az idén is megrendezik a korunk zenéje című sorozatot, amelyben a legmodernebb hazai és külföldi zenei törekvések kapnak fórumot, így például witold lutoslawski és mártha istván szerzői estje, a kijevei trió bemutatkozása, valamint geoffrey douglas madge zongorakoncertje.

az idén először indítanak zenekari sorozatot a pesti vigadó újjáépített hangversenytermében. „a vigadóban játszották....”, című sorozattal a régi idők helyszínére és a vigadóban szereplő nagy művészek hangversenyeire kívánnak emlékeztetni. a hat koncert műsorának gerince azonos a hajdani bemutatókéval. az ősz folyamán az erkel színházban lép a közönség elé a king, s singers együttes, hermann prey nszk-beli énekművész, a zeneakadémián pedig a leningrádi állami konzervatórium kamarazenekara. három hangversenyből álló sorozat főszereplője lesz a zeneakadémián a liszt ferenc kamarazenekar, amely ezuttal ritkán hallható mozart-darabokat tűzött műsorára.

/folyt. köv./ sa

15.38 090982 2492

-.-

sb0049 4 150 mtib1057

bányagépész tanácskozás balatonfüreden

1982. szeptember 9. - országos bányagépész tanácskozás kezdődött csütörtökön balatonfüreden. seregi jános, a szénbányászati koordinációs központ elnöke megnyitójában rámutatott, hogy e hagyományos eszmecsere már eddig is számos hasznos kezdeményezés, műszaki technológiai fejlesztés elindítója, elősegítője volt. nagy szerepe volt többek között a bányászati berendezések karbantartásának szakosításában, a szállítás, rakodás korszerűsítésében.

az idei bányagépész tanácskozás a bányákban használt gépek, berendezések üzemeltetési tapasztalataival foglalkozik, részletesen elemzi, miként lehet azokat még hatékonyabban és energiatakarékosabban működtetni. óriási értékekről van szó. a szénbányászatban az eszközök értéke megközelíti az 50 milliárd forintot. egy-egy frontfejtés önmagában is 150 milliós eszközértéket képvisel. nagyon fontos tehát, hogy zavartalanul, folyamatosan működjön. a gazdaságosság érdekében - mint a tanácskozáson rámutattak - a legtöbb berendezés üzemeltetési idejét meg kellene kétszerezni.

a kezdeményezések között beszámoltak a dizel hidraulikus önjáró rakodó gépek alkalmazásáról, a nemrég kifejlesztett mobil energia-központról, amely együtt halad a bányával, követve a vágatok utját. a bányagépészek kétnapos tanácskozásán 12 plenáris előadás hangzik el és azokat vita követi. /mti/

bév/nmé/kz/ig ká

15.39 090982 1403

-.-

sb0050 4 160 mtib1058

filharmónia-sajtótájékoztató /2. rész/

tavasszal indul a vezényel: ferencsik jános című sorozat, amelyen brahmsra emlékeznek, születésének 150. évfordulója alkalmából. az erkel színház olyan jeles karnagyokat lát vendégül, mint doráti Antal, Christoph von Dohnányi és Solti György, aki a londoni filharmonikusok élén látogat hazánkba. /mti/

da/mi/ag/sa ká

15.39 090982 0374

--

sb0051 4 160 mtib1059 /felhasználható: 17 órától!/

szabó László kiállítása

1982. szeptember 9. - szabó László grafikusművész rézmetszeteiből rendezett kiállítás nyílt csütörtökön a debreceni Medgyessy-teremben. a városban élő művész mintegy ötven alkotása nagyrészt növényeket és olyan híres épületeket ábrázol, mint a Nagytemplom, a Csokonai színház, vagy a debreceni református kollégium. a kiállítást szeptember 23-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

tár/évas/kz/ig ká

15.42 090982 0446

--

sb0052 1 130 mtib1060

súlyos közlekedési baleset székesfehérvárott

1982 szeptember 9. - székesfehérvár külterületén a szárazrét megállónál a komárom felől jövő menetrendszerű nemzetközi gyorsvonat csütörtökön 11.55-kor összeütközött a volán 14. számú vállalatnak a város helyi forgalmában közlekedő 37-es járatszámú csuklós autóbusszával. a baleset következtében 16 személy - 8 felnőtt és 8 gyermek - a helyszínen életét veszítette. két súlyos és négy könnyű sérültet a mentők a székesfehérvári kórházba szállítottak. az ütközés következtében a mozdony kisiklott. a roncsok eltávolítása folyamatban van. a rendőrség, a tűzoltóság és a szakértők bevonásával a baleset körülményeinek vizsgálatát megkezdte. /mti/

mi/sa ká

15.45 090982 0712

√ az eddigi megállapítás szerint -

√ a halottak személyazonosságának megállapítását a rendőrség folytatja.

--

sb0053 4 160 mtib1061

tanévnyitó a veszprémi vegyipari egyetemen

1982. szeptember 9. - csütörtökön tartotta tanévnyitóját a veszprémi vegyipari egyetem. részt vett az ünnepségen pap János, a veszprém megyei pártbizottság első titkára és körtvélyes István ipari miniszterhelyettes. Heil Bálint, az egyetem rektora köszöntötte a 107 elsőéves hallgatót. az évnyitón címzetes egyetemi tanári és docensi kinevezéseket adtak át.

a veszprémi vegyipari egyetem címzetes egyetemi tanára lett dr. Kalló Dénes, a magyar tudományos akadémia központi kémiai kutató intézetének osztályvezetője. ugyancsak a tanévnyitón adták át a pro universitate veszprém díjat, az egyetem emlékérmét, amelyet minden esztendőben az egyetem tevékenységét leginkább elősegítő szakembernek ítélnek oda. ezúttal Nemecz Ernő akadémikus, egyetemi tanár vette át az emlékérmét Heil Bálint rektortól. /mti/

bév/mné/sa kz ká

15.52 090982 0888

--

sb0050 4 160 mtib1058

filharmónia-sajtótájékoztató /2. rész/

tavasszal indul a vezényel: ferencsik jános című sorozat, amelyen brahmsra emlékeznek, születésének 150. évfordulója alkalmából. az erkel színház olyan jeles karnagyokat lát vendégül, mint doráti antal, christoph von dohnányi és solti györgy, aki a londoni filharmonikusok élén látogat hazánkba. /mti/

da/mi/ag/sa ká

15.39 090982 0374

--

sb0051 4 160 mtib1059 /felhasználható: 17 órától!/

szabó lászló kiállítása

1982. szeptember 9. - szabó lászló grafikusművész rézmetszeteiből rendezett kiállítás nyílt csütörtökön a debreceni medgyessy-teremben. a városban élő művész mintegy ötven alkotása nagyjából növényeket és olyan híres épületeket ábrázol, mint a nagytemplom, a csokonai színház, vagy a debreceni református kollégium. a kiállítást szeptember 23-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

tár/évas/kz/ig ká

15.42 090982 0446

--

sb0052 1 130 mtib1060

súlyos közlekedési baleset székesfehérvárott

1982 szeptember 9. - székesfehérvár külterületén a szárazrét megállónál a komárom felől jövő menetrendszerű nemzetközi gyorsvonat csütörtökön 11.55-kor összeütközött a volán 14. számú vállalatnak a város helyi forgalmában közlekedő 37-es járatszámú csuklós autóbusszával. a baleset következtében 16 személy - 8 felnőtt és 8 gyermek - a helyszínen életét veszítette. két súlyos és négy könnyű sérültet a mentők a székesfehérvári kórházba szállítottak. az ütközés következtében a mozdony kisiklott. a roncsok eltávolítása folyamatban van. a rendőrség, a tűzoltóság és a szakértők bevonásával a baleset körülményeinek vizsgálatát megkezdte. /mti/

mi/sa ká

√ az eddigi megállapítás szerint -

15.45 090982 0712

√ a halottak személyazonosságának megállapítását a rendőrség folytatja.

--

sb0053 4 160 mtib1061

tanévnyitó a veszprémi vegyipari egyetemen

1982. szeptember 9. - csütörtökön tartotta tanévnyitóját a veszprémi vegyipari egyetem. részt vett az ünnepségen pap jános, a veszprém megyei pártbizottság első titkára és körtvélyes istván ipari miniszterhelyettes. heil bálint, az egyetem rektora köszöntötte a 107 elsőéves hallgatót. az évnyitón címzetes egyetemi tanári és docensi kinevezéseket adtak át.

a veszprémi vegyipari egyetem címzetes egyetemi tanára lett dr. kalló dénes, a magyar tudományos akadémia központi kémiai kutató intézetének osztályvezetője. ugyancsak a tanévnyitón adták át a pro universitate veszprém díjat, az egyetem emlékérmét, amelyet minden esztendőben az egyetem tevékenységét leginkább elősegítő szakembernek ítélnek oda. ezúttal nemezz ernő akadémikus, egyetemi tanár vette át az emlékérmét heil bálint rektortól. /mti/

bév/nné/sa kz ká

15.52 090982 0888

--

bel

- 38 -

1982.09.09.

sb0054 4 130 mtib1063

a kolumbiai kp küldöttsége budapesten

1982. szeptember 9. - az mszmp központi bizottságának meghívására csütörtökön budapestre érkezett a kolumbiai kommunista párt küldöttsége, amelyet Jaime Caycedo, a párt politikai bizottságának tagja vezet.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren Nagy Gábor, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője fogadta. /mti/

pá/ár/mz pr

16.17 090982 0396

-. -

sb0055 4 150 mtib1065

venezuelai szakszervezeti aktivisták szemináriumára budapesten

1982. szeptember 9. - hazánkba érkezett a venezuelai egységes központja/cutv/ tíz tagú aktivista csoportja, amely háromhetes tanfolyamon tanulmányozza a magyar szakszervezetek munkáját, majd látogatást tesz üzemekben, termelőszövetkezetekben, kulturális intézményekben. a szakszervezeti tanfolyam ünnepélyes megnyitására csütörtökön került sor a szot központi iskoláján. /mti/

sl/bam/mz pr

16.22 090982 0483

☪ dolgozók

-. -

bel

- 39 -

1982.09.09.

sb0056 4 150 mtib1066

szolidaritási gyűlés a szot központi iskoláján

1982. szeptember 9. - a magyar szolidaritási bizottság és a szakszervezetek országos tanácsa a chilei szolidaritási hét részeként a chile és latin-amerika szabadságukért harcoló népeivel vállalt szolidaritás jegyében csütörtökön gyűlést tartott a szot központi iskoláján. a gyűlésen Marcelo Moran, a chilei antifasiszta ellenálló bizottság vezetőjének tagja beszámolt Chile jelenlegi helyzetéről, arról a harcról, amelyet az antifasiszta erők vívnak a fasiszta Pinochet rezsim ellen. /mti/

sl/ka/kö bam pr

16.22 090982 0575

-. -

sb0057 4 160 mtib2043

szabó Vladimir kiállítása a Vigadó galériában

1982. szeptember 9. - Szabó Vladimir kétszeres Munkácsy-díjas kiváló művész kiállítása nyílt meg csütörtökön a Vigadó galériában. a tárlaton a művész ceruzarajzai, rézkarcai és különféle, vegyes technikával készült alkotásai láthatók. a bemutató életmű-kiállításnak is tekinthető, mert az 1930-as évektől kezdődően egészen a legutóbbi időkig ad betekintést Szabó Vladimir művészetébe.

jó és követésre méltó a kiállítás rendezőinek a hazai gyakorlatban újszerű próbálkozása: a sokszorosítható művek egy részét - korlátozott példányszámban - a helyszínen megvásárolhatják a látogatók. egy-egy rézkarcról 15 példány készült, s így a gyűjtők és képvásárlók értékes műtárgyhoz juthatnak - viszonylag elfogadható áron. a kiállítás október 3-ig tekinthető meg. /mti/

di/mm/ag/kö st

17.28 090982 0845

M

-. -

bel

- 40 -

1982.09.09.

sb0058 4 180 mtib2045

időjárásjelentés

1982. szeptember 9. - a meteorológiai intézet jelenti:
mérsékelt meleg idő.

várható időjárás az ország területére péntek estig:

napközben változóan felhős idő várható, elsősorban a déli
megyékben valószínű újabb zápor, zivatar, az északkeleti szél
megélénkül. a hőmérséklet pénteken koradélután 23 és 28 fok között
alakul. /mti/

gg/mz pr

19.24 090982 0403

..-

sb0059 4 130 mtib2046

szürös mátyás romániai látogatása

1982. szeptember 9. - szürös mátyás, az mszmp központi
bizottságának tagja, a kb osztályvezetője szeptember 7-9. között a
román kommunista párt központi bizottságának meghívására látogatást
tett Romániában. megbeszélést folytatott miu Dobrescuval, az rkp kb
politikai végrehajtó bizottságának póttagjával. véleményét cseréltek
a nemzetközi helyzet és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom
néhány időszerű kérdéséről. áttekintették a két ország párt- és
államközi kapcsolatainak helyzetét, különös tekintettel az 1977. évi
debreceni-nagyvárad-i legfelsőbb szintű magyar-román találkozó közös
közleményében foglaltak megvalósítására, és eszmecserét folytattak
az idevonatkozó további teendőkről, tervekről. megállapodtak az
mszmp és az rkp kétéves /1982/83/ együttműködési programjában. /mti/

tr/sa pr

20.34 090982 0852

..-

1982.09.09.

bel

- 41 -

sb0060 4 170 mtib2047

zivatar, szélvihar

1982. szeptember 9. - csütörtökön délután erős zivatar vonult át
Borsod-Abaúj-Zemplén megye felett. Miskolcon a hatalmas eső kíséretében érkező
szélvihar szinte átláthatatlan porfelhőt kavart, és délután öt
órákor már esti sötétség borult a városra. a meteorológusok szerint
a szokatlan sötétséghez hozzájárult a több ezer méter vastagságú
felhőréteg is.

sok eső esett a Bükk hegységben, ahol a zivatar idején a szél
erőssége meghaladta az óránkénti ötven kilométeres sebességet.
Miskolcon és a környező hegyvidéken negyven perc alatt tizennyolc
milliméter csapadék hullott. esti jelentések szerint a vihar nem
okozott különösebb károkat, a tüzoltókat csak ózdon riasztották
kisebb vízbeömlés elhárítására.

a heves széllekedésekkel kísért zivatar-zóna nyugat-északnyugat
irányból érte el Szabolcs-Szatmár. a szél sebessége helyenként
megközelítette az óránkénti 80 kilométert. a villámcsapások
következtében, valamint a kidőlt fák miatt a kora esti órákra számos
szabolcsi település maradt áram nélkül. megsérült a
Nyíregyháza-Baktalórántháza közötti távvezeték és több község áram
nélkül maradt. Nyíregyháza területén is zavart okoztak a sorozatos
villámcsapások.

Dombrádon a fák rádőltek a helyi áfész halászcseréjére. az
épület megrongálódott, de szerencsére senki sem sérült meg. a
tiszántuli áramszolgáltató vállalat szerelői hozzálátottak a károk
felméréséhez és a hibák kijavításához, ám több településen
valószínűleg csak a péntek délelőtti órákra állítják helyre az
áramszolgáltatást. /mti/

bas/kal/di/sa pr

20.39 090982 1557

mindenütt

M

..-

sb0061 4 180 mtib2050

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1 rész/

1982. szeptember 9.

sb0001 a ksh-felmérésből is kitűnik...
 sb0002 almaexport
 sb0003 ujitók, socialista brigádok a munkavédelemért
 sb0004 tit-vetélkedő
 sb0005 könyv kináról
 sb0006 ásatások, leletmentések
 sb0007 magyar operaénekesek külföldön
 sb0008 lakókonténer - exportra
 sb0009 megy a fecske, jön a vadlud
 sb0010 dávid-szarvasok veszprémben
 sb0011 automata paprika-gépsor a szatymazi...
 sb0012 nagykályhák - vegyestüzeléssel
 sb0013 új munkáslakások komáromban
 sb0014 új termék, új technológia
 sb0015 új kenyérgyár épül körmenden
 sb0016 brikett mezőgazdasági hulladékból
 sb0017 csőtörés a muzeum köruton
 sb0018 bányafa helyett acélcső
 sb0019 ndk plakátkiállítás
 sb0020 kitüntetés
 sb0021 tüzesetek
 sb0022 megkezdődött a rizsaratás
 sb0023 emlékezés Lenkei tábormokra
 sb0024 üzemi baleset
 sb0025 villamosbiztonság az egészségügyben
 sb0026 az egészségügyi ellátás és az ötnapos munkahét
 sb0027 csapolják a rizsföldeket
 sb0028 szovjet orvosküldöttség békésben
 sb0029 a miskolci városi tanács vb-küldöttsége
 sb0030 külföldi muzeológusok vas megyében
 sb0031 időjárásjelentés /1 rész/
 sb0032 időjárásjelentés /2.rész/
 sb0033 munkásörparancsnokok
 sb0034 kiállították az ubrizsy-gyűjteményt
 sb0035 hungaroton hanglemez hetek /1. rész/
 sb0036 hungaroton hanglemez hetek /2. rész/
 sb0037 kisz-segítség fiatal építkezőknek
 sb0038 halálos balesetek
 sb0039 fogadás bulgária nemzeti...
 sb0040 chilei szolidaritási nap
 sb0041 komplex lakossági szűrés...

/folyt. köv./ sa

21.15 090982 1519

-.-

sb0062 4 180 mtib2051

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0042 befejeződött az... /1. rész/
 sb0043 befejeződött az... /2. rész/
 sb0044 koivisto elnök csütörtöki programja /1. rész/
 sb0045 koivisto elnök csütörtöki programja /2. rész/
 sb0046 megalakult a magyar...
 sb0047 éjszakai sötétség
 sb0048 filharmónia-sajtótájékoztató /1. rész/
 sb0049 bányagépész tanácskozás
 sb0050 filharmónia-sajtótájékoztató /2. rész/
 sb0051 szabó lászló kiállítása
 sb0052 súlyos közlekedési baleset
 sb0053 tanévnyitó a veszprémi vegyipari...
 sb0054 a kolumbiai kp...
 sb0055 venezuelai szakszervezeti...
 sb0056 szolidaritási gyűlés a szot...
 sb0057 szabó vladimir kiállítása
 sb0058 időjárásjelentés
 sb0059 szürös mátyás romániai látogatása
 sb0060 zivatar, szélvihar
 sb0061 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0062 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: pásztor jános
 szerkesztették: halasi györgy
 kálmán sándor
 fehér péter
 - v é g e -

/mti/ sa/kö pr

21.17 090982 1047

M

-.-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.0084

Belföldi hírek

-----
budapest, 1982. szeptember 10. bel. p é n t e k
-----

sb0001 4 130 mtib1001

hétfőtől: utasszámlálás budapesten

1982. szeptember 10. - a fővárosban szeptember 13-tól kezdődően nyolc héten át tartó utasszámlálást végez a budapesti közlekedési vállalat.

a legutóbbi, 1978-as forgalomszámlálás óta budapesten a tömegközlekedés szempontjából fontos változások történtek: új lakótelepek népesültek be, s ez az uticélok nagymértékű átrendeződésével járt együtt. átadták továbbá a metró két újabb szakaszát, s módosult egy-egy vonalon az utazások gyakorisága. ezért a bkv úgy tervezi, hogy a főváros egész területén a vállalat járműveinek valamennyi megállóhelyére kiterjedő utasszámlálást tart.

a főváros személyforgalmában a bkv tömegközlekedési járatai naponta mintegy 4 és félmillió utast szállítanak, s - miként azt a bkv-nál az mti munkatársának elmondták - ez a forgalom szükségessé teszi az utazási igények minél pontosabb és részletesebb ismeretét.

budapesten egyébként az első forgalomszámlálást 1925-ben végezték, akkor mindössze egy napot vett igénybe a teljeskörű vizsgálat. most a bkv hálózatának több mint 1.100 kilométeres hosszán, négyezernél is több megállóhelyen kérdezik meg a számlálóbiztosok az utasokat, s ehhez már két hónapra van szükség. a járműre várakozóktól - mindössze néhány másodpercet igénybe vevő tudakozódásuk során - arra szeretnének feleletet kapni, hogy éppen abban a megállóban kezdik-e meg az utazást, vagy más járműről